

Kylän elinkeinollinen kehittäminen - Keli-hanke

LOPPURAPORTTI

Tiivistelmä

Kylätoiminnan liikkeellelähtö tai aktivoituminen tapahtuu usein ulkoisen uhan tai uuden mahdollisuuden kannustamana. Aluksi se on seurustelua ja yhteisiä harrastuksia, joilla kootaan ns. sosiaalista pääomaa ja kylähenkeä. Sitten aletaan järjestää palveluita ja lopulta tarmoa suunnataan kylän elinkeinoelämän kehittämiseen.

Karhuseutu ry toteutti 1.10.2000 – 31.5.2001 Kylän elinkeinollinen kehittäminen – Keli – hankkeen, jonka tarkoituksena oli pohtia ja kokeilla kylän elinkeinosuunnitelman laatimista kahden esimerkkikylän avulla ja suorittaa kylien aktivointia kylien kokonaisvaltaisen kehittämisen alkuun saattamiseksi. Elinkeinosuunnitelman pilottikylinä olivat Järvikylä Nakkilasta ja Korkeaaja Kokemäeltä. Järvikylässä kylätoiminta oli aktivoitunut pari vuotta sitten, kun kylästä loppui koulu. Kylässä on työttömiä tai vajaatyöllisiä, joita kiinnostaa osuuskunnan perustaminen. Korkeaajalla kylätoiminta on ollut kauan aktiivista, työttömiä kylässä ei ole ja yritystoiminta on kohtalaisen vilkasta

Kummassakin kylässä pidettiin aluksi kyläkokous, jossa etsittiin kylän vahvuudet ja heikkoudet ja mahdollisuudet. Korkeaajalla haastateltiin yrittäjiä, joilta kyseltiin heidän suunnitelmiaan, toiveitaan ja tarpeitaan sekä kokemuksiaan Korkeaajasta yritys ympäristönä. Järvikylässä haastateltiin enemmän yksityisiä henkilöitä, joilta kyseltiin sen hetkistä elämäntilannetta, mahdollisuuksia tarjota palveluita tai tuotteita myytäväksi sekä toisaalta tarpeita ja mahdollisuuksia ostaa palveluja.

Järvikylässä suunniteltiin aktiivisesti osuuskuntaa ja pohdittiin matkailun mahdollisuuksia. Myös Korkeaajalla nousi esiin hankeideoita, joilla kylän edellytyksiä houkutellessa matkailijoita parannettaisiin. Korkeaajalla mahdollisuuksia antavat myös seudun vapaa-ajan asukkaat.

Henkilökohtaiset keskustelut ovat hyvä, joskin aikaa vievä, tapa kartoittaa kylän asukkaiden ja yrittäjien ajatuksia ja suunnitelmia. Samalla voi antaa niistä palautetta, tarjota omat tietonsa ja yhteytensä yrittäjän ja asukkaiden käyttöön sekä toisaalta luodata erilaisten hankeideoiden kannatusta ja löytää uusia ideoita. Ratkaisevaa ideoiden toteuttamiselle on kuitenkin se, löytyykö kylästä riittävästi aktiivisuutta sekä yrittäjähenkisiä kyläläisiä. Jonkin idean toteutuminen voi viedä vuosia.

Kylän ja sen elinkeinojen kehittäminen on kuitenkin hyvin pitkäjänteistä työtä, joka ei saisi olla projektien varassa eikä pelkästään oman kylän varassa. Olisi tarpeen, että kunnan ja seutukunnan elinkeinotoimi voisi tarkastella elinkeinojen kehittämistä myös kylätasolta lähtien. Kyläläisten oma toiminta ja aktiivisuus pitäisi kytkeä viralliseen yleis- ja sektorihallintoon paikallis- ja aluetasolla.

Yksi ratkaisu asiaan olisi kylän ”yrittäjäasiamies”, yritysasioita tunteva henkilö tai ryhmä, joka pitäisi kiinteää yhteyttä toisaalta kylän yrittäjiin ja toisaalta kunnan elinkeinotoimeen. Ja kylän yrittäjät voisivat kokoontua edes kerran vuodessa yhdessä kunnan elinkeinotoimen kanssa kylän yrittäjäparlamenttiin keskustelemaan ja suunnittelemaan uusia hankkeita tai osallistumista laajempiin hankkeisiin.

Kylän elinkeinollinen kehittäminen - Keli –hanke

1. Kylätoiminnan kehittyminen

Kylätoiminnan liikkeellelähtö tai aktivoituminen tapahtuu usein jonkun ulkoisen uhan kannustamana. Koulu tai muu palvelu uhkaa loppua ja se halutaan pelastaa. Ja jos uhka toteutuu, varaudutaan säilyttämään se, mitä vielä on.

Kylä nähdään ja koetaan ensi sijassa asuinyhteisönä, jonka palveluista ja viihtyisyydestä halutaan pitää huolta. Kylään voidaan tehdä suunnitelma, johon kootaan asukkaiden tarpeet ja toiveet parannuksista. Tavoitteita toteutetaan ajamalla asioita viranomaisiin päin tai toteuttamalla erilaisia hankkeita.

Hankkeiden yhteydessä kyläyhdistys tai vastaava joutuu jo miettimään rahaa, kun tarvitaan omarahoitusosuuksia ja erilaisten tapahtumien huomataan olevan myös kylän yrityksille markkinointimahdollisuus. Vähitellen aletaan nähdä kylä myös yritysympäristönä. Sitä vauhdittaa tietysti myös se, jos kylässä on jo toimivia yrityksiä ja yrittäjiä, jotka ovat mukana kylätoiminnassa.

Kyläkouluttaja **Leena Valtanen** on määritellyt kylätoiminnan kehitysvaiheet seuraavasti:

1. uhka (koulun loppuminen) tai mahdollisuus (kylätalon korjaus)
2. seurustelu (yhdessäoloa, kulttuuria, luo sosiaalista pääomaa)
3. palvelut (liikuntapaikat, teiden hoito jne.)
4. raha (yksilöiden hyöty, esim. suoramyynti)
5. yrityksiä
6. markkinalähtöiset verkostot

Leena Valtanen uskoo verkostotalouteen, pieniin yrityksiin, jotka yhdessä toimien löytävät markkinoita maailmalta tai oman kunnan keskuksesta toimittaessaan esikäsiteltyä lähiruokaa laitoskeittiöihin ja ruokaloihin. Lähtökohtana on kyläläisten yhteinen ymmärrys siitä, että jonkun saamat markat tulevat ajan mittaan kiertoon koko kylän hyödyksi, kateudella ei saa tukahduttaa hyviä ideoita.

Toimivan verkoston veturina voi olla kasvava yritys, joka tarjoaa mahdollisuuksia ympäristönsä asukkaille ja muille yrittäjille, tai verkosto voi saada alkupotkun jostakin hyvästä ideasta, joka hankkeistetaan ja haetaan sitä kautta aloittamisvaiheeseen tukea.

Yrittäminen, yrityksen tuotteen suunnittelu ja sen markkinoiden etsiminen on pitkäjänteistä ja aikaa vaativaa työtä. Yrittäjäksi ryhtymisen haudutteluvaihe saattaa kestää vuosia, mutta lähiyhteisön tuki ja innostus voivat tietysti nopeuttaa prosessia. Sama koskee koko kylän elinkeinon kehittämistä ja kehittymistä, se on pitkäjänteistä ja hidasta puuhaa. Ihmisen mieli on hidas, uudet ideat ja ajatukset, jotka merkitsevät koko elämäntavan ja -asenteen muutosta, mitä yrittäjäksi ryhtyminen tai uudenlaisen yritystavan omaksuminen edellyttävät, vaativat pitkän kypsyttely- ja sopeutumisajan.

Siksi kylän elinkeinollinen kehittäminen edellyttää jatkuvaa työtä ja suunnittelua. Lyhyen projektin aikana voidaan herätellä kylän asukkaita ja yrityksiä ajattelemaan kylää myös yritys ympäristönä ja kehitellä joitakin ideoita ja hankkeista niitä yrittämisen edellytysten parantamiseksi tai yrittäjien yhteistyön kehittämiseksi.

Kylän elinkeinon kehittämisessä – niin kuin kaikessa muussakin kylän kehittämisessä – tarvitaan tiiviitä yhteyksiä ulospäin, kuntaan, seutukuntaan ja maakuntaan. ”Olennaista kyläsuunnittelussa on tuoda asukkaiden oma tietämys mukaan alueelliseen ja paikalliseen kehittämiseen ja suunnitteluun. Keskeistä on myös se, miten kyläläisten toiminta kytketään viralliseen yleis- ja sektorihallintoon paikallis- ja aluetasolla, joista kunnallishallinto on tärkein. Kylät ovat toiminnan perusyksiköjä, joilla ei ole virallista suunnittelustatusta.” (Suunnittelija Heimo Keränen, Oulun yliopisto, Kajaanin kehittämiskeskus, Suomen kyläpäivillä Sotkamossa 17.11.2000.)

Kylän elinkeinon kehittäminen tulisi tapahtua jatkuvassa ja hyvässä yhteistyössä kuntien elinkeinotoimen ja muiden viranomaisten kanssa. Kylät voivat tuoda omia mahdollisuuksiaan esiin ja viranomaiset puoleltaan linkittää ne isompiin kokonaisuuksiin ja kehittämishankkeisiin. Päijät-Hämeen kyläprojektissa 1995 – 2000 kyläsuunnitelmien mukaisten hankkeiden toteutumisen turvaamiseksi tehtiin ohjelasopimus, jonka laadintaan osallistui valtion ja kuntien viranomaisia ja muita yhteisöjä. Sopimuksen allekirjoittivat muut tahot paitsi KTM:n piirihallintoviranomaiset.

Olisiko Satakunnassakin kylien kehittämisestä mahdollista tehdä yhteinen suunnitelma ja sopimus, johon kunta ja mahdolliset muut viranomaiset sitoutuisivat?

2. Kylän elinkeinollinen kehittäminen – Keli-hanke

2.1. Toteutus

Karhuseutu ry:n toteuttaman Kylän elinkeinollinen kehittäminen - Keli-hankkeen (1.10.2000 – 31.5. 2001) päämääränä oli pohtia ja kokeilla kylän elinkeinosuunnitelman laatimista kahden esimerkkikylän avulla sekä kannustaa muita kyliä kylän kokonaisvaltaiseen kehittämiseen. Elinkeinosuunnitelman kokeilukyliksi valittiin Nakkilan Järvikylä kylän kehittämissyhdistyksen johtohenkilöiden kanssa käytyjen keskustelujen perusteella. Toista kylää haettiin lehti-ilmoituksen kautta ja silloin ilmoittautui Kokemäen Korkeaaja. Elinkeinosuunnitelmien toteutuksesta vastasi Maija Pietilä.

Molemmissa kylissä, sekä Järvikylässä että Korkeaajalla, pohdittiin aluksi kyläkokouksessa kylien heikkouksia ja vahvuuksia, uhkia ja mahdollisuuksia. (Liitteet 1 ja 2) Nämä nelikentät antoivat hyvän kuvan kylien tilanteesta ja muodostivat pohjan jatkotyölle. Nelikenttää katsellessa syntyi jo kyläkokouksessa ideoita, joita oli hyvä testata ja kehitellä jatkokeskusteluissa.

Korkeaajalla on runsaasti jo toimivia yrittäjiä, joiden kanssa on käyty kehittämiss keskusteluja ja annettu vinkkejä heidän suunnitelmiinsa ulkopuolisen näkökulmasta. Heille on myös esitelty kylän kehittämiseksi suunniteltuja hankkeita. Korkeaajan kyläkokouksessa perustettiin pieni työryhmä, jonka kanssa eri ideoista keskusteltiin ja ideoitiin lisää.

Järvikylässä oli tehty vuoden 1999 lopulla kyläsuunnitelma ja sen liitteenä oli luettelo kylän asukkaista. Luetteloa käytiin läpi kehittämissyhdistyksen puheenjohtajan kanssa ja sen perusteella otettiin yhteyttä kylän aktiiviin asukkaisiin. Ensimmäisessä kyläkokouksessa mukana olleita asukkaita ja yrittäjiä haastateltiin henkilökohtaisesti, samoin jotkut puhelinkeskustelut johtivat jatkokeskusteluun kasvokkain.

Puhelinkeskusteluissa kyseltiin asukkaan työtilanteesta, hänen toiveistaan saada palveluja tai tarpeitaan myydä palveluja. Taustalla oli kylään suunnitellun osuuskunnan tarpeet. Osuuskunnan perustamista ja sen liikeideaa pohdittiin Järvikylässä kaikkiaan viidessä kokoontumisessa. Helmikuun lopulla tehtiin myös tutustumismatka, jonka kohteina oli kaksi osuuskuntaa.

Helmikuun alussa hanketta ja siinä syntyneitä ideoita esiteltiin Järvikylän pienviljelijä-yhdistyksen tupaillassa..

Kahden- tai kolmenkeskeiset tapaamiset koettiin antoisina, jos oli kyseessä yrittäjäperhe. Niissä ihmiset uskalsivat paremmin kertoa avoimesti mielipiteensä ja ajatuksensa.. Tällaisissa luottamuksellisissa keskusteluissa voitiin pohtia myös yrittäjän suunnitelmia ja toimintaa yhdessä ja tarkastella niitä eri näkökulmista.

Kyläkokouksessa tehty analyysi uhista ja mahdollisuuksista, heikkouksista ja vahvuuksista antoi tietysti hyvän taustan näille keskusteluille. Sen pohjalta keskusteluissa saattoi heitellä uusia ajatuksia ja virikkeitä, jotka toivottavasti ajan mittaan konkretisoituvat toiminnaksi ja yrittäjän sekä koko kylän kehittämishankkeiksi.

Keskustelujen jäsentämiseksi tehtiin lomakepohjat (liitteet 3 ja 4), joita noudatettiin enemmän tai vähemmän orjallisesti. Tärkeintä oli kuunnella yrittäjää ja kyläläistä, etsiä hänen tai hänen yrityksensä vahvuuksia ja kannustaa ja tukea niitä.

Pilottikylä-projektin lopuksi järjestettiin vielä kummallakin kylällä kyläkokoukset, jonne kutsuttiin myös muita kehittäjiä: Satakuntaliiton kyläasiamies, Karhuseutu ry:n toiminnanjohtaja ja kunnan edustajat. Kokouksessa selostettiin projektin eri vaiheet ja yhteenveto käydyistä keskusteluista sekä sovittiin jatkohankkeista.

2.2. Miten tehdä elinkeinojen kehittämistä

Lähtökohtana täytyy olla kylän nykyinen tilanne, mukana pitää siis tiiviisti olla kylätoimikunta tai vastaava ja mielellään myös kunta. Elinkeinosuunnittelu edellyttää, että kylä on jo aktivoinut toimimaan, siellä on totuttu kokoontumaan ja ajattelemaan oman kylän kehittämistä. Samalla on kylän kehittämiseksi jo ehkä aseteltu päämääriä ja se ainakin koetaan arvokkaaksi.

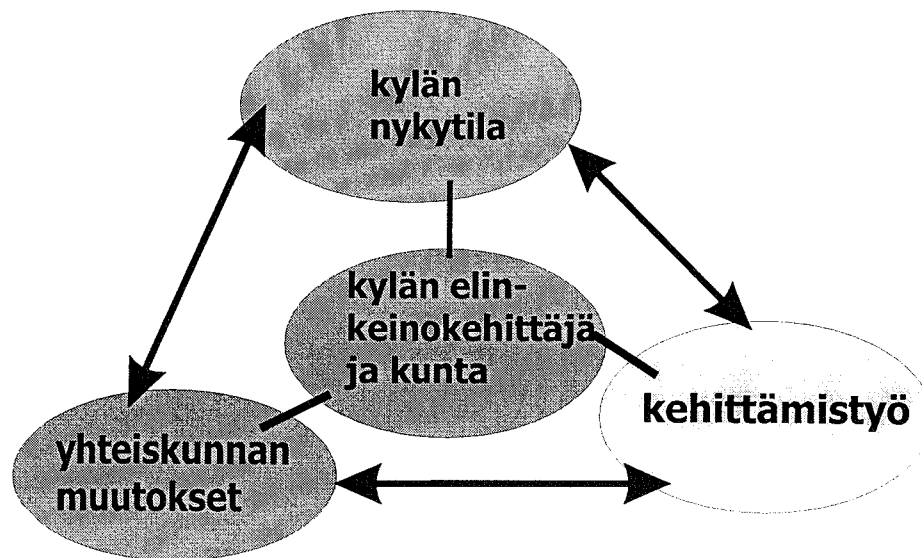
Ensimmäiseksi on tarpeen tehdä kyläkokouksessa ns. nelikenttäanalyysi (heikkoudet, vahvuudet, uhat ja mahdollisuudet). Siitä saa hyvän kuvan kylästä ja kyläläisten näkemyksistä. Ellei kylässä ole valmista luetteloa tai esitettä kylässä toimivista yrityksistä, se on syytä tehdä ja sen perusteella haastatella yrittäjät kysellen suunnitelmista, toiveista, tarpeista ja näkemyksistä kylän ja sen elinkeinoelämän kehittämiseksi.

Vaikka keskustelut on syytä käydä luottamuksellisina, niistä voi tehdä yhteenvedon, jonka pohjalta suunnitellaan kylään hankkeita, joilla kehitetään kylää yritys ympäristönä tai yhteismarkkinoin, verkostoitumisen ja koulutuksen avulla kehitetään kylän yrityksiä. Jos linkki kunnan ja seutukunnan elinkeinotoimeen on kunnossa, myös kylän yrittäjät linkittyvät helposti isompiin verkostoihin ja hankkeisiin.

Parasta olisi, jos kylän ”elinkeinoasiamieheksi” voisi ryhtyä joku monipuolisen kokemuksen ja näkemyksen omaava kyläläinen joko projektirahoituksen turvin tai vapaa-aikanaan tai jos kunnan/seutukunnan elinkeinotoimi kiinnostuisi kylän elinkeinotoiminnan kehittämistä ja paneutuisi siihen aktiivisesti. Näin toiminnassa säilyisi pitkäjänteisyys ja olisi mahdollista tehdä monivuotisia hankkeita ja suunnitelmia sekä koota verkostoja vähitellen. Ulkopuolista näkemystä tai konsultin apua voi hankkia joihinkin tilaisuuksiin tai hankkeisiin.

Oleennaista toiminnassa on myös avoimuus: ihmisten tilanteet, suunnitelmat ja mahdollisuudet muuttuvat, kylän asukkaat voivat vaihtua. Siksi suunnitelmista täytyy tiedottaa hyvin ja seurata niiden toteutumista tiedottein, keskusteluin ja kylätilaisuuksien yhteydessä. Kylän yrittäjät olisi syytä kutsua vähintään kerran vuodessa koolle yhteiseen tapaamiseen etsimään yhteisiä etuja ja kehittämishankkeita. Suunnittelu ei saa jäädä projektiksi, vaan sen on oltava jatkuvaa ja pitkäjänteistä.

Asiaa voisi havainnoida seuraavan kuvan avulla.

Aktiiviseen kylään tarvitaan oma elinkeinon kehittäjä tai kehittäjäryhmä, jolla on tuntosarvet sekä kylän nykytilanteesta että ympäröivän yhteiskunnan muutoksissa. Niiden perusteella hän voi aktivoida ja tukea kehittämistyötä ja hankkeita. Koska niin kylä kuin muukin yhteiskunta elää jatkuvassa muutoksessa, myös elinkeinon kehittämistyön tulee olla jatkuvaa ja kyläyhdistyksen pitäisi ottaa se olennaiseksi osaksi toimintaansa.

3. Pilottikylät

3.1. Järvikylä

Nakkilan Järvikylä on muodostunut kuivatun Leistilänjärven ympärille Nakkilan lounaisosassa. Kylä on maisemaltaan varsin omakeimainen. Keskellä on avara peltoaukea – kuivattu järvi – ja asumukset sen ympärillä. Kuivatus saatettiin päätökseen 1940-luvun puolivälissä ja kylään asutettiin runsaasti karjalaisia.

Peltoaukea on edelleen kokonaan viljelty, vaikka tilojen lukumäärä on huomattavasti vähentynyt ja monia tiloja viljellään sivutoimisesti tai palkkatyön rinnalla. Viimeinenkin kylän karjatila on näinä aikoina lopettamassa karjanpidon.

Julkisia tai yksityisiä palveluja ei kylässä ole kauppa-autoa lukuun ottamatta. Koulu lopetettiin keväällä 1999, mikä herätti kyläläiset entistä aktiivisempaan toimintaan, ja Järvikylän kehittämissyhistys ry perustettiin. Yhdistys sai kunnan antamaan koulun nimellisellä vuokralla käyttöönsä kylätaloksi. Kylätalo toimii nyt kyläläisten harrastuspaikkana, siellä on kangaspuita, siellä kokoontuu monia kerhoja ja siellä pidetään

erilaisia tapahtumia. Järvikylässä on muutoinkin vilkasta yhdistystoimintaa, erityisen aktiivinen on Järvikylän pieniviljelijäyhdistys.

Järvikylästä on matkaa oman kunnan keskukseen noin 10 km, Ulvilaan 11 ja Poriin 18 km. Kylästä on helppo käydä työssä Porissa tai naapurikunnissa, mutta kylässä on myös jonkin verran työttömiä tai tilapäisesti työllistyneitä. Niinpä kylässä on elänyt ajatus työosuuskunnan perustamisesta helpottamaan tilapäistöiden tekemistä ja edistämään oman kylän hyvinvointia. Osuuskunnan perustamista käsiteltiin viidessä tilaisuudessa ja asiasta kiinnostuneita oli yhteensä 12 henkilöä, mutta asia on edelleen hautumassa. Mukana on hoiva- ja kotitaloustyön ammattilaisia, joiden työlle on jatkuvasti kasvavat markkinat lähitaajamissa. Myös yhteiskunta tukee nyt hoiva- ja kotitaloustöitä verohelpotuksin.

Hankkeen aluksi pidetyssä kyläkokouksessa etsittiin Järvikylän vahvuudet ja heikkoudet, uhat ja mahdollisuudet. Liite

3.1.1. MATKAILU

Käyttämättömiä mahdollisuuksia todettiin olevan etenkin matkailussa. Kylä on jo sinänsä ainutlaatuinen maisemakokonaisuus, jonka erikoislaatuista ja arvoa siellä asuvat eivät aina huomaa. Järven kuivatus on pantu alulle jo 1600-luvun lopulla ja sen historiasta voisi löytyä monta matkailua palvelevaa tarinaa. Myös järven geologia on erikoislaatuinen.

Kylän länsipäässä on entinen Kirkkomaa –niminen saari, jossa on kivi- ja pronssikautisia hautaröykkiöitä, muinaisen talon jäänteitä ja jälkiä vaskisepän pajasta. Mäki on kylätalon vieressä, niinpä kylätalo sopisi matkailun opastuskeskukseksi ja matkailijoiden tukikohdaksi, jonne kyläyhdistys tai -osuuskunta tai yksityinen voi järjestää kahvi- ja ruokapalveluita. Alueelle on myönnetty EU:n ympäristötukea, mutta sinne pitäisi laatia opasteet ja tehdä esite, jotta matkailijankin silmä näkee jäänteet ja tajuaa niiden merkityksen. Alue sopisi Nakkilan Pronssimaa hankkeen osaksi.

Kylän menneisyys entisenä järvenpohjana näkyy myös siitä, että pihossa ja ojien reunoilla kasvaa runsaasti järviruokoa, jonka hävittäminen on vaikeaa. Materiaali olisi kylälle ominainen ja sen käyttömahdollisuudet kannattaa selvittää. Ruokoa on ennen käytetty eläinten rehuna, mutta se sopii myös punontaan ja askartelumateriaaliksi, mm. himmeleiden raaka-aineeksi. Kasvin röyhyjä on käytetty tyynyjen ja patjojen täytteenä.

3.1.2. MAATALOUS

Järvikylässä viljellään etupäässä viljaa, perunoita ja sokerijuurikasta. Kylässä toimii myös broilerinkasvattamo, juuresten jalostaja, mehiläistarhoja ja pieni saha. Yksi tila harjoittaa tori- ja suoramyyntiä. Monessa talossa on ratsu- tai ravihevოსia ja lampaista. Kylä on siis myös vielä perinteistä maaseutu-ympäristöä matkailijoillekin, vaikka lypsykarja onkin häviämässä.

Kylässä on myös kaksi aloitettavaa puutarhamarjanviljelmää. Jos kylästä löytyisi lisää marjanviljelyyn innostuneita tiloja, viljelyn kannattavuutta voisi parantaa yhteisillä hankinnoilla, markkinoinnilla ja jatkojalostuksella.

Maatalouden tuissa ja hinnoissa tapahtuneet muutokset pakottavat maatalousyrittäjät etsimään entistä aktiivisemmin mahdollisuuksia lisäansioihin. Järvikylän pieniviljelijäyhdistyksellä on jo nyt runsaasti pienkoneita yhteisessä käytössä ja tottumusta yhteistoimintaan. Suunniteltu hanke pienpuun käyttömahdollisuuksien selvittämisestä ja edistämisestä tuntuu hyvin perustellulta.

Kylässä toimii myös pari kuljetusliikettä, pieni metalliyritys ja insinööritoimisto ja atk-yrittäjä. Kylä onkin sijaintinsa puolesta hyvä paikka yrittäjille.

3.1.3. OSUUSKUNTA

Järvikylässä oli ajatus osuuskunnasta syntynyt jo ennen hankkeen alkua, joten keskustelujen ja haastattelujen taustalla oli ajatus löytää jäseniä mahdolliseen osuuskuntaan tai tutkia, onko osuuskunnalle omassa kylässä tarvetta tai markkinointia.

Aika nopeasti kutsuttiin koolle myös ensimmäinen tilaisuus osuuskunnan perustamista pohtimaan. Siihen osallistui neljä henkeä, mutta myöhemmin puhelinkeskustelujen ja muiden kontaktien kautta määrä kasvoi. Mukana eri vaiheissa oli 12 henkilöä, ja ajatus osuuskunnan perustamisesta elää edelleen, muutama kokoontumisissa mukana ollut harkitsee osallistumista Porissa kesällä järjestettävälle osuustoimintayrittämisen kurssille. Osuuskunnan suunnittelussa on taustavoimana ollut Satakunnan Osuustoiminnan Kehittämiskeskus.

Asukkaiden haastattelujen perusteella Järvikylässä on jonkin verran kysyntää siivous- ja remonttipalveluista sekä sihteer- ja toimistopalveluista. Osuuskunnan toiminta-alue ei kuitenkaan voi rajoittua omaan kylään, vaan pääasiallinen markkinointi tapahtuisi tietysti läheisiin taajamiin ja asuinalueille myös naapurikuntien puolelle.

Aivan projektin lopussa tehtiin myös tutustumismatka Humppilaan Osuuskunta Takuupestiin, joka on perustettu maatalouden sivuansoiden helpottajaksi, ja Lempäälään, jossa perehdyttiin osuuskunta Lempestiin ja hirsirakentajien osuuskuntaan. Matkan järjestelyissä oli mukana Järvikylän pienviljelijäyhdistys, jota kiinnosti erityisesti puun käyttö ja viljelijöiden sivuansiomahdollisuudet.

3.1.4. HANKEIDEAT

Kyläkokouksessa, keskusteluissa ja osuuskuntapalavereissa on noussut esille seuraavia kehittämis- ja hankeideoita

- kivi- ja pronssikauden hautoja sisältävän mäen hyödyntäminen matkailussa
- kylän historian (järven kuivatus ja asutus) kokoaminen ja muovaaminen matkailua hyödyntämään
- heinämadon tappajaiset, myös ulkopuolisille suunnattu kyläjuhla vanhojen traditioiden ja taitojen pohjalle
- järviruo'on hyödyntäminen käsitöiksi ja matkamuuistoiksi
- pienpuun käytön kehittäminen

Matkailupalvelujen kehittämisen mahdollisuuksia lisää vielä entinen koulu, jossa on tilava ja toimiva keittiö. Koululla voisi järjestää ruoka- ja kahvitarjoiluja ja sitä voisi käyttää myös opastuskeskuksena.

Kaiken edellytyksenä on innostunut yrittäjä tai yrittäjähenkkinen ryhmä, esimerkiksi osuuskunta, joka ottaa vastuun liiketoiminnasta. Kunta ja kylän kehittämissyhdystys voivat luoda puitteita järjestämällä hankerahoituksen avulla esitteitä ja alkumarkkinointia.

3.2. Korkeaojan kylä

Korkeaojan kylä sijaitsee Kokemäen luoteisosassa Kullaa-Kokemäki -tien varrella. Kylässä on noin 250 asukasta, ja sen lisäksi vapaa-ajan asukkaita, joilla on mökki Sääksjärven rannalla. Kyläläisten yhdyssiteenä toimii Korkeaojan Vapaa-aikakerho, joka on toiminut jo noin 30 vuotta ja rekisteröitiin kolme vuotta sitten. Yhdistys toimittaa mm. kylälehteä, joka ilmestyy 1-2 kertaa vuodessa sekä tekee tarvittaessa tiedotteita, jotka jaetaan kaikille asukkaille.

Kylä on tehnyt aktiivista asukashankintaa, minkä avulla kylän koulun toiminta on saatu turvattua, koulussa on nyt noin 40 oppilasta. Kylässä toimii myös ryhmäperhepäivähoitokoti, mutta kaupallisia palveluita ei enää ole. Lähes joka taloudesta käy ainakin yksi henkilö päivittäin töissä kylän ulkopuolella, joten kauppaa-asiat hoituvat samalla. Kauppaa ei enää kaivata eikä sen kannattavuuteen uskota.

Kaupallisten palvelujen puute tuo kuitenkin sen ongelman, ettei kylässä ole keskipistettä eikä paikkaa, missä kyläläiset tapaisivat toisiaan satunnaisesti. Kyläläiset voivat kuitenkin halutessaan kokoontua koulussa ja he ovat myös kunnostaneet talkoilla koulun saunarakennuksen käyttönsä. Siellä kokoontuvat säännöllisesti ”akkain ja ukkoin köörit”.

Kesäisin Korkeaojalla toimii kahvila, mutta ja pääosan sen asiakaspiiristä muodostavat kesäasukkaat ja ohikulkijat.

Korkeaojan vapaa-aikakerho järjesti vuonna 1998 Sääksjärvi – Maratonin, joka sai suuren suosion. Maraton järjestetään ensi kesänä jo kolmannen kerran.

Kyläläisten näkemys oman kylänsä heikkouksista, vahvuuksista, uhista ja mahdollisuuksista koottiin ensimmäisessä kyläkokouksessa ja yhteenveto on liitteenä.

Kylän maatiloja hoidetaan osittain sivu- tai rinnakkaiselinkeinona palkkatyön tai muun yritystoiminnan ohella, mutta kylässä on myös maatalouteen panostavia erikoistuneita tiloja.

Korkeaojalla on myös runsaasti yritystoimintaa, jonka asiakaskunta tulee naapuritaajamista ja niiden ulkopuoleltakin Helsinkiä myöten. Kylässä selvästi yritysmäinen ilmapiiri.

3.2.1. MATKAILU

Eniten Korkeaojalla toimii matkailuyrityksiä – tosin mikään niistä ei ainakaan toistaiseksi tarjoa majoitusta kuin tilapäisesti. Kesäkahvila Mummon mökki tarjoaa kahvilapalveluja kesäisin, Fäärkin Torppa toimii etupäässä pienten kokousten ja juhlien pitopaikkana ja on jo löytänyt suhteellisen vakaan asiakaskunnan. Kylässä toimiva ratsastustalli järjestää myös leirejä ja vaelluksia.

Uudempi tulokas on Kriivarin porotila. Matkailuyrittäjät toimivat aktiivisesti koko kaupungin matkailuyrittäjien yhteistyössä.

Käyttämätön mahdollisuus matkailun vetonaulana on Sääksjärven synty kraatterin maahansyöksyn tuloksena. Asian hyödyntäminen edellyttää esitteitä, kuvia, ehkä video-ohjelmaa, ehkä oman museon tai opastuskeskuksen. Oma hanke kraatterijärven ympärillä lienee paikallaan.

Kylässä on runsaasti sorakuoppia, jotka ovat nyt käyttämättömiä omistussuhteiden ja ympäristövaatimusten epäselvyyksien takia. Perusselvityksen jälkeen käytettävissä olevia sorakuoppia voisi hyödyntää mahdollisesti myös matkailussa, jos niihin rakentaa esim. kuntoilu- ja seikkailureittejä tai uimapaikkoja.

Jo nykyistenkin matkailupalvelujen tukena ja täydentäjänä menestyisi varmaan peti ja puuro –tyyppinen majoituspalvelu.

Matkailun ohessa toimii pienimuotoista elintarviketuotantoa, matkailuyrittäjät myyvät kutunjuustoa, leipiä ja myllytuotteita, jotka löytävät tiensä kuluttajille ilman isoa markkinointia.

3.2.2. PALVELUT

Korkeaajalla on hyviä esimerkkejä kunnan ja yksityisen palvelutuottajan yhteistyöstä. Kouluruoka ostetaan yksityiseltä yrittäjältä, joka voi käyttää koulun keittiötä muuhunkin toimintaansa. Kylässä toimiva hoivayrittäjä toimii yhtenä osana kunnan hoitorenkaassa vanhuksien apuna.

Muita palveluyrityksiä on mainos- ja insinööritoimisto, tilitoimisto, kampaamo, ompelija, auto- ja konekorjaamo sekä pienkonehuolto, joka palvelee erityisesti kesäasukkaita huoltaen ja varastoiden perämoottorit ja muut pienkoneet. Yrittäjien kokemukset osoittavat, ettei välimatka ole este, vaan asiakkaat jaksavat tulla matkojenkin takaa ja toisaalta yrittäjä itse voi kuljettaa tuotteita ja tarvikkeita. Esimerkiksi tilitoimistoyrittäjä käy keskimäärin kerran viikossa kaupungin keskustassa tuoden ja vieden asiakkaiden kuitteja. Ja tiedot siirtyvät nykyään yhä useammin myös sähköisesti.

Korkeaajalla toimiva mainos- ja insinööritoimisto on myös hyvä esimerkki siitä, ettei yrityksen tarvitse menestyäkseen sijaita keskustassa.

3.2.3. TUOTANTO

Korkeaajalla toimii saha ja höyläämö, joka käsittelee myös erikoispuuta, sekä kenttäsiirkeli, joiden luonteva toimintaympäristö onkin maaseutukylä. Sahattu ja höylätty puu on kuitenkin vasta materiaalia, ja sen jatkojalostaminen olisi yksi hyvä mahdollisuus puun käsittelyyn innostuneelle yrittäjälle.

3.2.4. HANKEIDEAT

Ajatuksia Korkeaajan kehittämismahdollisuuksista ja tulevista hankkeista:

1.

Elinkeinojen kehittäminen ei missään kylässä onnistu pelkästään omin voimin, vaikka kylän oma ilmapiiri onkin erittäin merkittävä, vaan se edellyttää tiivistä yhteistyötä ensin oman kunnan/kaupungin elinkeinotoimen kanssa ja sen kautta linkittymistä seutukunnan ja maakunnan kehittämistyöhön ja –suunnitelmiin. Kokemäen kylät ovat jo koonneet voimiaan ja laatineen palvelukylähankkeen. Sen toteutuminen toisi merkittävää tukea myös Korkeaajan kehittämismahdollisuuksiin.

2.

Kylän yrittäjien keskinäisen ja myös ulospäin suuntautuvan yhteistyön vahvistamiseksi voisi vähintään kerran vuodessa kokoontua yrittäjäparlamentti, jossa kylän yrittäjät ja muut elinkeinoelämää tuntevat kyläläiset, sekä kaupungin ja seutukunnan elinkeinojen kehittäjät kokoontuisivat yhteen pohtimaan tarpeita ja toiveita sekä toisaalta erilaisten hankkeiden ja projektien antamia mahdollisuuksia.

Jos kylän vapaa-ajan asukkaista löytyy elinkeinoelämän tuntijoita ja vaikuttajia, heidät kannattaa kutsua mukaan ja käyttää heitä linkkeinä ulospäin.

Elinkeinojen kehittäminen kannattanee antaa kylätoiminnassa jonkun henkilön tai pienen ryhmän vastuulle.

3 .

Jotta kylä saisi edelleen uusia asukkaita ja uusia yrittäjiä, tyhjiin tonttien tilanne on syytä kartoittaa ja samalla selvittää millaisin edellytyksin niille voi rakentaa, mitä edellytyksiä asetetaan jätevesien käsittelylle jne.

Samalla voisi kartoittaa tyhjät teollisuus-, varasto tai verstaskäyttöön sopivat tilat ja näin houkutella myös uusia yrittäjiä.

4.

Korkeaojan kehittyvän matkailun tukemiseksi ja markkinoinnin apuna kannattaa hyödyntää Sääksjärven erikoinen syntyhistoria. Se edellyttää esitteitä, näyttelyä ja muuta havaintomateriaalia. Kokemäen kaupungin omistuksessa on järven ranta, joka on nyt lähes käyttämättä

5.

Järven vapaa-ajan asukkaat kannattaa kytkeä mukaan kylän toimintaan ja kehittämiseen. Heille voi tarjota lisää erilaisia palveluja ja käyttää heitä yrittäjien tukena ja linkkeinä. Kokemäki onkin mukana sisäministeriön alullepanemassa mökkien rakentamis- ja korjauskampanjassa. Mökinomistajien osoitteet saa kunnan kiinteistörekisteristä tai heitä voi yrittää lähestyä viemällä kirjeitä ja esitteitä suoraan mökeille.

6.

Korkeaojalla on runsaasti käyttämättömiä sorakuoppia. Niiden peruskartoitus on syytä tehdä useamman kunnan alueella ja sen jälkeen, kun on selvillä mitkä sorakuopat ovat ympäristöviranomaisten ja omistajien puolesta käytettävissä, jatkaa ideointia ja suunnittelua.

7.

Korkeaojan palveluesite uusittiin Keli-hankkeen yhteydessä. Seuraava vaihe on viedä esite internetiin. Internet voisi olla hyvä väline pitää yhteyttä vapaa-ajan asukkaisiin ympäri vuoden, jos heidän sähköpostiosoitteitaan saa kerättyä. Tällöin heitä voisi lähestyä esimerkiksi joulun tai hiihtoloman alla tarjoten lumenluonti, lämmitys- ruoka- ja muita palveluja. Langattoman internet-yhteyden saaminen. Korkeaojalle parantaisi kylän markkina-arvoa ja voisi houkutella tietotyöntekijöitä, jotka työskentelevät ainakin osittain kotonaan.

4. KYLIEN KOKONAISVALTAINEN KEHITTÄMINEN

Kuntakohtaiset kylien kehittämistilaisuudet aloitettiin 3.10. Porissa ja päätettiin 21.11. Luviolla (10.10. Ulvila, 17.10. Harjavalta, 24.10. Nakkila, 31.10. Noormarkku, 7.11. Kokemäki, 14.11. Kullaa). Tilaisuuksissa oli mukana yhteensä 78 henkilöä.

Kehittämisilloissa selvitettiin mm. Karhuseudun Mehu-ohjelmaa ja keskusteltiin erilaisista hankerahoitusmahdollisuuksista Satakunnassa. Kuntatilaisuuksien suurin anti oli, että siellä voitiin sopia eri toimijatahojen omista kehittämistilaisuuksista. Uusia toimijoita oman alueensa kehittämiseksi on löytynyt mm. Harjavallasta, jossa aiemmin ei ole ollut kovinkaan aktiivista alhaalta ylöspäin tapahtuvaa ideointia tai se on kohdistunut kaupungilta anottaviin pienimuotoisiin kylän kunnostustarpeisiin.

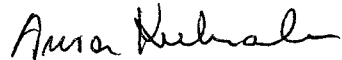
Keli-hankkeen toteutusaikana virisi uusia hankeideoita ja yhteistyömuotoja useassa Karhuseudun kylä- ja asukasyhdistyksessä. Uusia toimijoita on lähdössä mukaan oman alueensa kehittämiseen Harjavallassa (Hiirijärvi, Merstola), Porissa (Ahlainen, Niittymaa, Pihlava, Preiviiki), Kokemäellä (uutta yritystoimintaa jokimatkailuun ja yhteistyötä yli kuntarajojen), Kullaalla (Paluksen elinkeinollinen kehittäminen), Luvialla (ympäristöhoito, merimatkailu), Nakkilassa ja Noormarkussa (yrittäjien yhteistyön tiivistäminen) sekä Ulvilassa (maatalouden monipuolistaminen, ympäristöhoito, asukasviihtyvyyden parantaminen).

Keli-hankkeen vaikutuksesta yksittäisiä hankehakemuksia tullaan lähiaikoina työstämään yli 50. Kehittämistarpeet ovat aina tekijöidensä näköisiä ja kokoisia. Kyläyhdistyksissä nähdään tarpeelliseksi tilojen kunnostus harrastusten ja pienimuotoisen yrittämisen toteuttamiseksi, myös ympäristöasiat koetaan tärkeiksi. Yrittäjät kokevat tärkeäksi monipuolisen yhteistyön ja yhteismarkkinoinnin kehittämisen sekä oman kunnan imagon nostamisen. Asukasviihtyvyyttä halutaan lisätä mm. leikkipuistoja, liikuntamahdollisuuksia ja erilaisia tapahtumia lisäämällä. Nuorten aktivointi terveellisten ja kehittävien harrastusten pariin koetaan tärkeäksi ainakin Kokemäellä ja Luvialla. Useissa kylissä esim. kesäteatteritoiminta on jo innostanut monia nuoria teatteriharrastuksen pariin.

Yhteistyö ja verkostoituminen on lisääntynyt Karhuseudunkin alueen kylätoiminnassa ja kylän elinkeinollistamisessa monipuolinen yhteistyö ja verkostoituminen sekä kylän sisällä että sen ulkopuolella tulee lisääntymään lähivuosina merkittävästi. Itsensä työllistävät kyläläiset ja elinkeinoja kehittävät kyläyhdistykset ovat myös varteenotettavia kumpaneita esim. keskusteltaessa kunnan elinkeinotoimen kehittämisestä.

Porissa 3.8.2001

KARHUSEUTU RY

Ansa Kulmala

Liitteet:

Järvikylän nelikenttäanalyysi
Korkeaajan nelikenttäanalyysi
Kyselyrunko kyläläiselle
Kyselyrunko yrittäjälle
Yhteenveto järjestetyistä kehittämistilaisuuksista
Kuluerittely
Tuloslaskelma ja tase

Järvikylän nelikenttä, koottu kylätilaisuudessa 18.10.2000

<p>Heikkoudet:</p> <ul style="list-style-type: none">• kyläläisten heikko osallistuminen• kateus• innostus lopahtaa helposti• palvelut puuttuvat• ikääntyminen• uskallus puuttuu• tiet huonossa kunnossa	<p>Uhat</p> <ul style="list-style-type: none">• vanhat jää, nuoret lähtee > kylä autioituu• työpaikat häviävät• palvelut loppuvat
<p>Vahvuudet</p> <ul style="list-style-type: none">• kaikenikäisiä asukkaita• monenlaisia ammatteja• töissä muualla• yrittäjäys• rikas luonto• monenlaisia eläimiä, lintuja• geologisesti harvinainen ja arvokas alue• harvinainen muokattu ympäristö• upea avara maisema• hyvä vesi• tuuli• hyvä maaperä• sijainti• paljon harrastuksia• aktiivisia ihmistä	<p>Mahdollisuudet</p> <ul style="list-style-type: none">• vanha, historiallinen kulttuuri• muinaisjäänteiden hyödyntäminen• vaskisevän pajan jäänteet• elämysmatkailu• luontomatkailu• harvinaiset kivet• marjat ja juurekset• käden taidot• kylätalo ja työväentalo• kunnan vanhin koulu (kiertokoulu)• heinämadon tappajaiset

Korkeaoja , kyläkokous 14.11.2000

<p>HEIKKOUEDET</p> <ul style="list-style-type: none">➤ kaupan puute➤ liikenneyhteydet➤ kylä hajallaan➤ pimeys (ei katuvaloja)➤ kaikilla paljon, jopa liikaa töitä➤ ei tarpeeksi asuntoja➤ Kullaantie vaarallinen koululaisille➤ liian kaukana keskustasta > ei tehdä kaava-aluetta	<p>VAHVUUDET</p> <ul style="list-style-type: none">➤ osajia monelta alalta➤ koulu➤ päivähoito➤ kohtuullinen matka kaupunkeihin➤ Sääksjärvi➤ mökkiläisiä (hyödyntämättä)➤ puhdas luonto➤ 1 kansanedustaja, 4 valtuutettua
<p>UHAT</p> <ul style="list-style-type: none">➤ liikenneyhteydet➤ asuntojen riittävyys➤ ikärakenne vanhenee➤ palvelutasot➤ joukkoliikenteen puute➤ talkooväen vähyys➤ yrittäjien vapaa-ajan puuttuminen➤ huonosti hoidetut soraomontut	<p>MAHDOLLISUUDET</p> <ul style="list-style-type: none">➤ tyhjät navetat➤ eri ammattiryhmät➤ nuorekas työikäinen väestö➤ paluumuuttajat➤ luonnon (Sääksjärvi) hyödyntäminen➤ soraomontut (mökkit, elämykset)➤ hyvät kulkuyhteydet➤ suvaitseva ilmapiiri➤ kylän aktiivisuus➤ yhteishenki➤ mahdollisuus tonttien ostoon

OSAAMISKARTOITUS

Nimi: ikä puh

Osoite: sähköp.....

Nykyinen ammatti

Aikaisemmat ammatit ja työt

.....

.....

.....

(jatka tarvittaessa toiselle puolelle)

Koulutus (myös erilaiset kurssit ja harrastuksiin liittyvät)

.....

.....

.....

.....

...

(jatka tarvittaessa toiselle puolelle)

Harrastukset

.....

.....

.....

Mitä haluaisit tehdä, oma **toiveesi** ja haaveesi:

.....

Oletko täysin tyytyväinen nykyiseen työtilanteesi: kyllä en

Oletko kiinnostunut yrittäjyydestä: kyllä en päätoimisesti sivutoimisesti

Oletko kiinnostunut hankkimaan lisäansioita: kyllä en

Oletko kiinnostunut työskentelemään osuuskunnassa: kyllä en

Minkälaisia palveluja tarvitset/haluat **ostaa**

Yrityskartoitus

Yritys puh. osoite

Yhteyshenkilö

.....

Toimiala, tuotteet

.....

.....

Työntekijöitä

.....

Käyttääkö alihankkijoita/verkostoa

.....

Markkinointi

.....

Omat osaamistarpeet

.....

.....

Tarpeet, toiveet, yhteistyömahdollisuudet

.....

.....

.....

.....

.....

KARHUSEUTU RY

KELI-HANKKEEN TIEDOTUS- JA KESKUSTELUTILAISUUDET

AIKA TILAISUUS

3.10.2000	Karhuseudun kehittämisilta, Pori
10.10.2000	Karhuseudun kehittämisilta, Ulvila
17.10.2000	Karhuseudun kehittämisilta, Harjavalta
18.10.2000	Järvikylään työtä ja menestystä
24.10.2000	Karhuseudun kehittämisilta, Nakkila
25.10.2000	Paluksen kehittäminen
31.10.2000	Kaasmarkun tulevaisuusilta
31.10.2000	Karhuseudun kehittämisilta, Noormarkku
2.11.2000	Vanhushuollon kehittäminen, Pori
7.11.2000	Karhuseudun kehittämisilta, Kokemäki
8.11.2000	TOP-resurssikeskuksen hankeilta
14.11.2000	Karhuseudun kehittämisilta, Kullaa
17.11.2000	Kairilan kehittäminen
21.11.2000	Karhuseudun kehittämisilta, Luvia
28.11.2000	Lohirannan kehittäminen
9.12.2000	Levanpellon kehittäminen
7.2.2001	Ahlaisten kehittäminen
19.2.2001	Hiittenharjun kehittäminen
27.2.2001	Leineperin kehittäminen
8.3.2001	Perinteiset ruoanvalmistustavat-hanke
25.3.2001	Paluksen elinkeinollistaminen
27.3.2001	Uotilan tilan kehittäminen
28.3.2001	Elämysrata-hanke
2.4.2001	Leineperin kehittäminen
9.4.2001	Nakkilan harmonikot
20.4.2001	Hiirijärven kehittäminen

KARHUSEUDUN EDUSTAJAT

Ansa Kulmala, Leena Seppänen, Riitta Tuomela-Aalto, Hilikka Koski Ansa Kulmala, Leena Seppänen, Liisa Raita
Ansa Kulmala Majja Pietilä Ansa Kulmala Ansa Kulmala Leena Seppänen Ansa Kulmala Ansa Kulmala Ansa Kulmala, Sirpa Ala-Ketola Ansa Kulmala Ansa Kulmala, Timo Korkeaaja Ansa Kulmala Ansa Kulmala Ansa Kulmala Ansa Kulmala, Veikko Heinisuo Ansa Kulmala, Jari Tapani Koskinen Ansa Kulmala Ansa Kulmala Ansa Kulmala Ansa Kulmala Ansa Kulmala Ansa Kulmala Ansa Kulmala Ansa Kulmala Ansa Kulmala

KYLÄEDUSTAJAT

6 henkilöä
7 henkilöä
4 henkilöä
11 henkilöä
5 henkilöä
13 henkilöä
30 henkilöä
8 henkilöä
1 henkilö
4 henkilöä
9 henkilöä
3 henkilöä
15 henkilöä
5 henkilöä
1 henkilö
10 henkilöä
20 henkilöä
4 henkilöä
5 henkilöä
3 henkilöä
6 henkilöä
2 henkilöä
4 henkilöä
5 henkilöä
5 henkilöä
20 henkilöä

KELI-HANKKEESEEN LIITTYVÄT KOULUTUS- JA SEMINAARITILAISUUDET

AIKA	TILAISUUS	KARHUSEUDUN EDUSTAJA	KYLÄEDUSTAJAT
13-14.10.2000	Kylä- ja kotiseutuhistorian kurssi	Hilkka Koski	
6.11.2000	Järvikylään osuuskunta?-koulutus	Maija Pietilä	4 henkilöä
14.11.2000	Korkeaojan elinkeinollistaminen	Maija Pietilä	19 henkilöä
17.11.2000	Valtakunnallinen kyläkehittäjien tapaaminen	Leena Seppänen, Riitta Tuomela-Aalto	
21.11.2000	Järvikylän osuuskuntailta	Maija Pietilä	6 henkilöä
4.12.2000	Korkeaojan elinkeinollistaminen	Maija Pietilä	5 henkilöä
7.12.2000	Järvikylän elinkeinollistaminen	Maija Pietilä	7 henkilöä
8.1.2001	Järvikylään osuuskunta	Maija Pietilä	5 henkilöä
15.1.2001	Järvikylän elinkeinollistaminen	Maija Pietilä	4 henkilöä
22.1.2001	Järvikylän elinkeinollistaminen	Maija Pietilä	4 henkilöä
7.2.2001	Järvikylän elinkeinollistaminen	Maija Pietilä	23 henkilöä
20.2.2001	Järvikylän elinkeinollistaminen	Maija Pietilä	4 henkilöä
24.2.2001	Osuuskuntatoimintaan tutustuminen	Maija Pietilä	23 henkilöä
27.2.2001	Korkeaojan elinkeinollistaminen	Maija Pietilä, Ansa Kulmala	16 henkilöä
28.2.2001	Järvikylän elinkeinollinen kehittäminen	Maija Pietilä, Ansa Kulmala	17 henkilöä
5.4.2001	Satakunnan paikallisen kehittämisen foorumi	Ansa Kulmala, Maija Pietilä, Liisa Raita, Riitta Tuomela-Aalto	50 henkilöä
5.4.2001	Seutuseminaari	Ansa Kulmala	
6.4.2001	Aluekeskusohjelman kumppanuseminaari	Ansa Kulmala, Liisa Raita	
1.10.2000-			
23.4.2001	Uusi aluepolitiikka, täydennyskoulutus	Ansa Kulmala	

- Tilaisuuksia yhteensä 22, joissa osanottajia 187

Kaikkiaan KELI-hankkeen aikana järjestettiin erilaisia tilaisuuksia ja tapaamisia yhteensä n. 100, joissa osanottajia yhteensä n. 450.